

Националните паркове в Черна гора

Бившата югославска република Черна гора, суверенна държава от 2006 г., обхваща 13 812 км², с население около 620 000 жители. Нейното географско местоположение и геоморфология обуславят голямо фитогеографско разнообразие. Сапфиреното крайбрежие на Адриатическо море, високите карстови планини, гори, пасища, глациални езера, най-дълбоките каньони в Европа и китни селища определят разнообразен и красив ландшафт на тази малка страна. Обособени са 5 национални парка - „Дурмитор“, „Биоградска гора“, „Ловчен“, „Шкодренско езеро“ и „Проклетие“, които заемат 8 % от територията на Черна гора, а това е много добър показател за запазване на природното наследство.

НАЦИОНАЛЕН ПАРК „ДУРМИТОР“

Названието означава „водна планина“. Създаден е през 1952 г. в Динарския планински масив върху 39 000 хектара. Характерно за релефа е обширното плато на 1500 м н.в., заобиколено от 23 планински върха над 2300 м н.в., с 18 глациални езера. Четири реки - Тара, Драга, Сушица и Комарница, образуват каньони, като на Тара е с дължина 82 км и дълбочина 1333 м - най-дълбокият в Европа и втори след Колорадския каньон в САЩ. Той е особено красив поради голямата дълбочина в карста и наличието на водопади, бързеи и разнообразна растителност. Броят на висшите растения е 1300 и включва много ендемити и реликти. Черноборовите гори са високопродуктивни, като отделни дървета достигат височина 40 м и възраст 400 години. Насажденията от ела, смърч и някои широколистни видове са доб-

ре запазени. Животинският свят е представен от мечки, вълци, сърни, белки, лисици, диви кози, орли. На места са съхранени и действат катуни - летни поселища за паша на добитъка. Управлението на парка е в Жабляк с 2000 жители, чийто основен поминък е туризмът. Поддържат се 150 км туристически и 86 км велосипедни пътеки и се предлагат развлечения като плуване със сал по бързеите на реките по маршрути с дължина 14, 38 и 90 км, както и с каяк, спортен риболов, скално катерене, ски, ралита с джип по труднопроходими терени, опознаване на историческото наследство - манастири, църкви, мостове, занаяти, провеждане на фестивали, изложби, представяне на кулинарно изкуство. Паркът е включен в Списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО.

НАЦИОНАЛЕН ПАРК „БИОГРАДСКА ГОРА“

Разположен е между реките Тара и Лим върху 5650 хектара. Ограден е от планинските върхове Черна глава - 2139 м, и Зекова глава - 2117 метра. Флористичното богатство обхваща над 2000 растителни вида, в т.ч. 86 дървесни и храстови, в 16 горски съобщества с участие на бук, ела, смърч, клен, планински явор, ясен, бряст, черна елша, някои достигащи височина 50-60 м и възраст 400 години. Фауната включва 350 вида насекоми, 200 вида птици, 80 вида пеперуди, бозайници - мечки, вълци, сърни, лисици, белки, катерици. Управлението на парка е в Колашин, а край езерото Биоград е открит Посетителският център. Обособени са туристически пътеки с дължина 8, 18 и 35 км, велосипедни планински алеи и са създадени условия за екскурзии с лодки, спортен риболов, посещение на катуни.

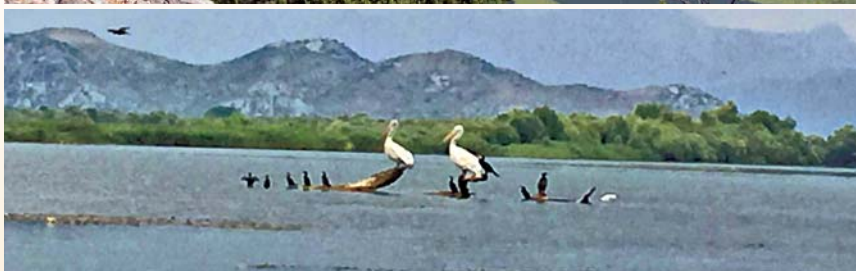
НАЦИОНАЛЕН ПАРК „ЛОВЧЕН“

Заема централната част на Ловченския карстов масив между залива Котор, ривиерата на Будва и Шкодренското езеро. Обявен е през 1952 г. върху 6220 хектара. След острите завой над Котор се открива превъзходна панорама към залива и Херцеговина. На Езерски връх е изграден мавзолей на Петър II Петрович Ниегош - черногорски владетел, епископ и поет. Флората обхваща 1300 растителни вида, в т.ч. реликтни, ендемични, лекарствени и декоративни растения. Фауната е богата - над 200 вида птици, а от едрите бозайници се срещат кафява мечка, глиган, вълк, чакал, сърна. Паркът предоставя възможности за всички стандартни планински спортове и занимания, включително за рисков игра. Управлението на парка е в Цетине, а Посетителският център - в Иванова корута.

НАЦИОНАЛЕН ПАРК

„ШКОДРЕНСКО (СКАДЪРСКО) ЕЗЕРО“

Площта на най-голямото езеро на Балканите варира в зависимост от водното му ниво от 334 до 505.8 км², като 2/3 от територията му се намира в Черна гора, а 1/3 - в Албания. В езерото се влива р. Морача, а изтича р. Бояна (32 км), като средната му дълбочина е 5 м, а максималната - около 50 метра. Този черногорски национален парк, обявен през 1983 г., се намира в долината на Шкодра и Зета върху 40 000 ха и е включен в Рамсарската конвенция. Тук има огромно разнообразие на птици, ихтиофауна и блатна растителност. Гнездят над 280 вида птици, част от които са застрашени и уязвими, включително далматинският пеликан. По околните голи карстови планини се среща кестен, нар, лаврово дърво, бръшлян и храсти. Има два посетителски центъра - „Вранина“ и „Вирпазар“. В парка се практикуват туризъм, колоездене, спортен риболов, круизи, наблюдения на птици, посещения на манастири, музеи, фестивали, дегустация на вино и местни храни.

НАЦИОНАЛЕН ПАРК

„ПРОКЛЕНИЕ“

Той е регистриран през 2009 г. върху 16 630 ха на границата на Черна гора с Албания и Косово. Планината е описана в средата на XIX в. от австрийския геолог Ами Буе. Паркът обхваща планински и високопланински терени с венец от разпръснати върхове над 2500 м н.в., циркуси и ридове, които определят неговия красив ландшафт. На територията на „Проклетие“ са разпространени разнообразни гъбови, букови и иглолистни гори и много пасища. В парка се практикуват всички планински спортове и разнообразности на културен туризъм. Посетителският център е в Гусине.

Александър Х. АЛЕКСАНДРОВ